

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce : **Ing. V. K.**, zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem Ak. Heyrovského 1178, Hradec Králové, proti žalovanému : **Magistrát města Hradec Králové**, se sídlem Československé armády 408, Hradec Králové, v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal u krajského soudu žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, konkrétně žalovaného, a to z níže uvedených důvodů.

Poukázal na to, že při veřejném jednání na Magistrátu města Hradec Králové konaném dne 12. 7. 2012, které se týkalo výstavby nového fotbalového stadionu a obchodního centra Arkády, si úředníci žalovaného vymohli i přes nesouhlas veřejnosti zákaz pořizování fotografií a nahrávek z tohoto jednání. Jednání vedl J. M. z odboru hlavního architekta. Žalobce zdůraznil, že neexistuje žádná právní norma, která by v pořizování záznamu takového veřejného jednání bránila. Přítomní občané tak dle žalobce byli zkráceni na svých právech.

Došlo totiž k porušení ústavní zásady vyplývající z čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky, která umožňuje každému činit to, co není zákonem zakázáno a zároveň nebýt nucen činit něco, co zákon neukládá. Svůj názor podpořil odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu, Nejvyššího soudu, Ústavního soudu a rozhodovací činnost Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Jednání žalovaného, jehož jménem v dané věci vystupoval zmíněný J. M., tedy shledal nejen nezákonným, ale i protiústavním. Navíc podle něj vzniká obava, že k opakování tohoto jednání dojde i v jiných řízeních, jež jsou před žalovaným vedena. Žalobce ještě podotkl, že má na zřeteli i společenský zájem na tom, aby obdobné jednání ve všech relevantních věcech bylo napříště soudem zakázáno a nedocházelo tak k plošnému porušování práva ze strany žalovaného, a to nejen vůči žalobci, ale i vůči dalším subjektům.

Navrhl proto, aby krajský soud určil, že zásah žalovaného spočívající v zákazu pořizování záznamu veřejného zasedání na Magistrátu města Hradec Králové konaného dne 12. 7. 2012 byl nezákonný a aby žalovanému napříště zakázal neznemožňovat pořizování záznamů z veřejných jednání jím pořádaných.

Žalovaný podal k žalobě vyjádření. Předně namítl, že dle jeho názoru nemá žalobce k podání žaloby aktivní legitimaci dle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) Tento názor dovodil ze skutečnosti, že žalobce nebyl předmětného jednání vůbec přítomen. Upřesnil, že se jednalo o ústní jednání ve spojeném územním řízení o umístění staveb a o změně využití území v k. ú. Malšovice.

Žalobce navíc není žadatelem o vydání územního rozhodnutí a o vydání změny využití území, které jsou předmětem správního řízení, při kterém mělo k nezákonnému zásahu dojít. Žalobce dle žalovaného nemohl být úkonem, proti kterému podává žalobu, v žádném případě zkrácen na svých právech. Úkon nebyl zaměřen proti němu, ani v jeho důsledku nebylo proti žalobci zasaženo.

Pro případ, že by krajský soud dospěl k názoru, že žalobní legitimace žalobce dána je, uvedl žalovaný následující. Dle jeho názoru byl postup jeho úředníků při daném jednání v souladu s právními předpisy. Na úvod jednání byli přítomní ve smyslu § 12 občanského zákoníku vyzváni, aby se vyjádřili, zda souhlasí s pořizováním záznamů. Proti tomu se vyslovila Ing. N. z Krajské hygienické stanice.

Žalovaný konstatoval, že jediná úprava pořizování obrazového nebo zvukového záznamu je ve správním řádu obsažena v § 18, které navazuje na § 12 odst. 2 občanského zákoníku. Oprávnění pořádat z jednání zvukový nebo obrazový záznam však toto ustanovení nepřiznává účastníkům řízení ani dalším přítomným osobám. Pokud tedy tyto osoby chtějí zvukový nebo obrazový záznam ostatních přítomných osob pořádat, musí respektovat obecnou úpravu obsaženou v § 12 občanského zákoníku. Žalobce dle něho pomíjí, že jednání byly přítomny i jiné osoby, než úředníci správního orgánu, které na něm nevystupovaly jako osoby úřední a

nevystupovaly ani jménem správního orgánu. Protože proti pořizování záznamů byla Ing. N., která nevystupovala při jednání jako úřední osoba a na níž tedy nepochybně dopadalo ustanovení § 12 občanského zákoníku, tedy s pořizováním záznamu nesouhlasili všichni přítomní, nebylo možné záznam pořizovat.

Pořizování obrazových snímků (fotografií) úředníků a jiných osob přítomných na jednání navíc dle žalovaného nemá žádný relevantní vztah k jednání a v podstatě vůbec nezachycuje jeho průběh. Nelze také opominout čl. IV. odst. 2 Listiny základních práv a svobod, která stanoví, že meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou upraveny pouze zákonem. Tím je v daném případě § 11 a násl. občanského zákoníku.

K bodu II. žalobního návrhu uvedl, že takový výrok nemůže být soudem vůbec vydán. Jednalo by se jakési předběžné opatření bez vztahu ke konkrétnímu pořizování záznamu. Navrhl proto závěrem, aby krajský soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

Žalobce učinil ve věci repliku, která do značné míry kopírovala obsah žaloby. Zopakoval, že všem přítomným bylo během veřejného ústního jednání dne 12. 7. 2012 ve věci projednávání žádosti o vydání územního rozhodnutí zakázáno pořizovat fotografie z tohoto jednání. Žalobce sám nebyl jednání přítomen, ale cítí se tímto postupem žalovaného na svých právech zkrácen, neboť ho zbavilo možnosti vykonávat svá ústavou zaručená práva. Konkrétně bylo porušeno jeho právo na svobodný přístup k informacím. V důsledku napadeného jednání žalovaného nemohl být z jednání přenesen dostatečně kvalifikovaný záznam, který by žalobci umožnil seznámit se s průběhem jednání, navzdory faktu, že se jej neúčastnil. Protizákonný postup žalovaného byl zdokumentován protokolem o daném jednání. Došlo tak ke zkrácení žalobce na jeho právech vyplývajících z čl. 17 Listiny, a to v důsledku porušení shora popsané ústavní zásady obsažené v čl. 2 odst. 4 Ústavy. Správní orgán překročil své pravomoci vymezené v § 49 správního řádu. Přítomná Ing. N. z Krajské hygienické stanice byla navíc jednání přítomna v rámci výkonu svého povolání, nikoliv jako soukromá osoba.

Žalobce závěrem upřesnil znění žalobního petitu následovně :

I. Určuje se, že zásah žalovaného, spočívající v zákazu pořizování fotografií z jednání před správním orgánem ze dne 12. 7. 2012 ve věci veřejného projednávání žádosti o vydání územního rozhodnutí na stavbu „PARK MALŠOVICE“, byl nezákonný.

II. Žalovanému se napříště zakazuje neznemožňovat žalobci pořizování záznamů z jednání před žalovaným.

Žalovaný následně podal ještě vyjádření k žalobcovu doplnění žaloby. Zopakoval, že žalobce nemá dle jeho názoru z důvodů shora uvedených žalobní legitimaci k podání žaloby. K věci samé uvedl, že žalobcem citovaná judikatura Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu se netýká řízení správního, ale soudního. Na danou věc tak nedopadá a nemůže svědčit ve prospěch žalobce. Pořizování fotografií

z veřejného projednávání není dle žalovaného relevantní informací, která by žalobci umožňovala seznámit se s průběhem jednání. Setrval proto na svém návrhu na zamítnutí žaloby.

Krajský soud posoudil věc podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího s. ř. s. Učinil tak bez nařízení jednání, když s tím žalobce i žalovaný výslovně souhlasili. O věci usoudil následovně.

Předně konstatoval, že mezi oběma stranami je nesporný skutkový stav věci, tak jak byl popsán žalobcem v žalobě.

Dle § 82 s. ř. s. se každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Z citace uvedeného zákonného ustanovení je zřejmé, že k úspěchu žaloby proti nezákonnému zásahu správního orgánu nepostačuje, bude-li prokázána samotná nezákonnost zásahu. Současně totiž musí být také prokázáno, že žalobce byl nezákonným zásahem přímo zkrácen na svých subjektivních právech. Nestačí tedy zkrácení nepřímé, vyvolané například určitým reflexem zásahu. S tím úzce souvisí také další podmínka žalobní legitimace, a to že zásah, proti němuž žaloba směřuje, byl zaměřen přímo proti žalobci, resp. sice nebyl zaměřen přímo proti němu, avšak v důsledku takového zásahu přímo proti němu zasaženo bylo.

Ani jedna z uvedených podmínek žalobní legitimace dle krajského soudu v daném případě s ohledem na jeho skutkový stav naplněna nebyla.

Žalobce byl nespokojen s tím, že na začátku veřejného jednání ve spojeném územním řízení ohledně staveb umístovaných na území města Hradec Králové bylo jeho účastníkům včetně novinářů zakázáno pořizovat z tohoto jednání fotodokumentaci a nahrávky. Krajský soud považuje za nesporné, že žalobce se tohoto jednání osobně neúčastnil, což potvrdil ve svých podáních i on sám. Uvedený zásah správního orgánu spočívající v zákazu pořizování fotodokumentace a nahrávek z jednání tak nesměřoval proti žalobci, ani v jeho důsledku nebylo proti žalobci zasaženo. Nebyl to totiž žalobce, komu bylo tímto zásahem znemožněno pořizovat fotodokumentaci a nahrávky z uvedeného jednání. Nemohlo tedy dojít ani k přímému zkrácení žádného ze žalobcových subjektivních práv a to bez ohledu na skutečnost, zda se jednalo o zásah zákonný či nikoliv.

V souvislosti s tím nemůže obstát ani žalobcovo tvrzení obsažené v doplnění žaloby, že uvedeným zásahem bylo porušeno jeho právo na informace zaručené čl. 17 Listiny. I pokud by takovému tvrzení dal krajský soud za pravdu, jednalo by se dle něho o typický případ nepřímého zkrácení takového práva.

Krajský soud se ale s tímto tvrzením ztotožnit nemohl. Skutečnost, že si občané přítomní veřejnému jednání včetně novinářů nemohli z něho pořídit fotodokumentaci a zvukové nahrávky, bezpochyby neznámá, že by občané, kteří jednání přítomní osobně nebyli (včetně žalobce), neměli možnost se o průběhu jednání dozvědět. Jak je zřejmé z příloh žalobce, o průběhu jednání (včetně informace o zákazu fotit a nahrávat) informoval veřejnost tisk; není vyloučeno, že rovněž jiná informační média. Pokud jde přímo o žalobce, pak z jeho podání není zřejmé, zda se vůbec pokoušel u žalovaného získat informace o průběhu daného jednání, pokud se cítil v tomto směru informován nedostatečně, například formou žádosti o zaslání kopie protokolu, který o ústním jednání byl pořízen (a tvořil součást příloh žalovaného v dané věci).

Obsah žaloby tak svědčí spíše o tom, že žalobce se chtěl její pomocí vtělit do role veřejného žalobce, když jak uvedl, měl „na zřeteli i společenský zájem na tom, aby obdobné jednání ve všech relevantních věcech bylo napříště soudem zakázáno a nedocházelo k plošnému porušování práva ze strany žalovaného, a to nejen vůči žalobci, ale i vůči dalším subjektům.“ Soudní řád správní institut veřejného žalobce (tedy subjektu, který je oprávněn podat žalobu k ochraně veřejného zájmu) zakotvuje a to ve svém § 66. Ten je však systematicky zařazen pod díl 1 hlavy II. s. ř. s., tedy týká se výhradně pouze žalob proti rozhodnutím správního orgánu. Nelze jej tak aplikovat v případě řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu upraveného v díle 3 hlavy II. s. ř. s.

Přesto krajský soud považuje za vhodné dodat, že ani v případě ustanovení § 66 s. ř. s. nepřichází aktivní legitimace žalobce coby žalobce veřejného v úvahu. Uvedené ustanovení totiž obsahuje taxativně omezený výčet subjektů oprávněných k podání žaloby k ochraně veřejného zájmu. Fyzická osoba takovou žalobu bez dalšího oprávněna podat není (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2007, č. j. 8 As 24/2006-60; dostupný na www.nssoud.cz).

Krajskému soudu proto nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou v souladu s ustanovením § 81 odst. 3 s. ř. s. zamítnout.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto na náhradu nákladů řízení právo. Žalovaný náklady řízení neuplatnil a krajský soud ze soudního spisu ani nezjistil, že by mu nějaké vznikly. Rozhodl proto tak, jak je uvedeno ve výroku II. rozsudku.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 24. dubna 2013

JUDr. Jan Rutsch, v. r.
předseda senátu